

INFORMACE ONLINE MULTITASKING DIGITAL SKILLS

ZUR387

Lenka Dědková

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Multitasking

- “There is time enough for everything in the course of the day, if you do but one thing at once, but there is not time enough in the year, if you will do two things at a time.”
 - Lord Chesterfield, 1740

Typy MT

- Sekvenční – úkol začíná až po dokončení předchozího úkolu
 - V podstatě není MT, ve výzkumech jako kontrolní úroveň
- Paralelní – úkoly se dělají ve stejnou dobu, maximální úroveň překryvu
 - Obtížné – dělit takto pozornost ani neumíme, možné při úkolech vyžadujících jiný typ pozornosti (hudba + čtení)
- Prokládání úkolů – před jejich dokončením
 - Typické pro PC MT
 - Záměrné x nucené

MT jako škála

- Kontinuum podle doby, po jaké přepneme na druhý úkol

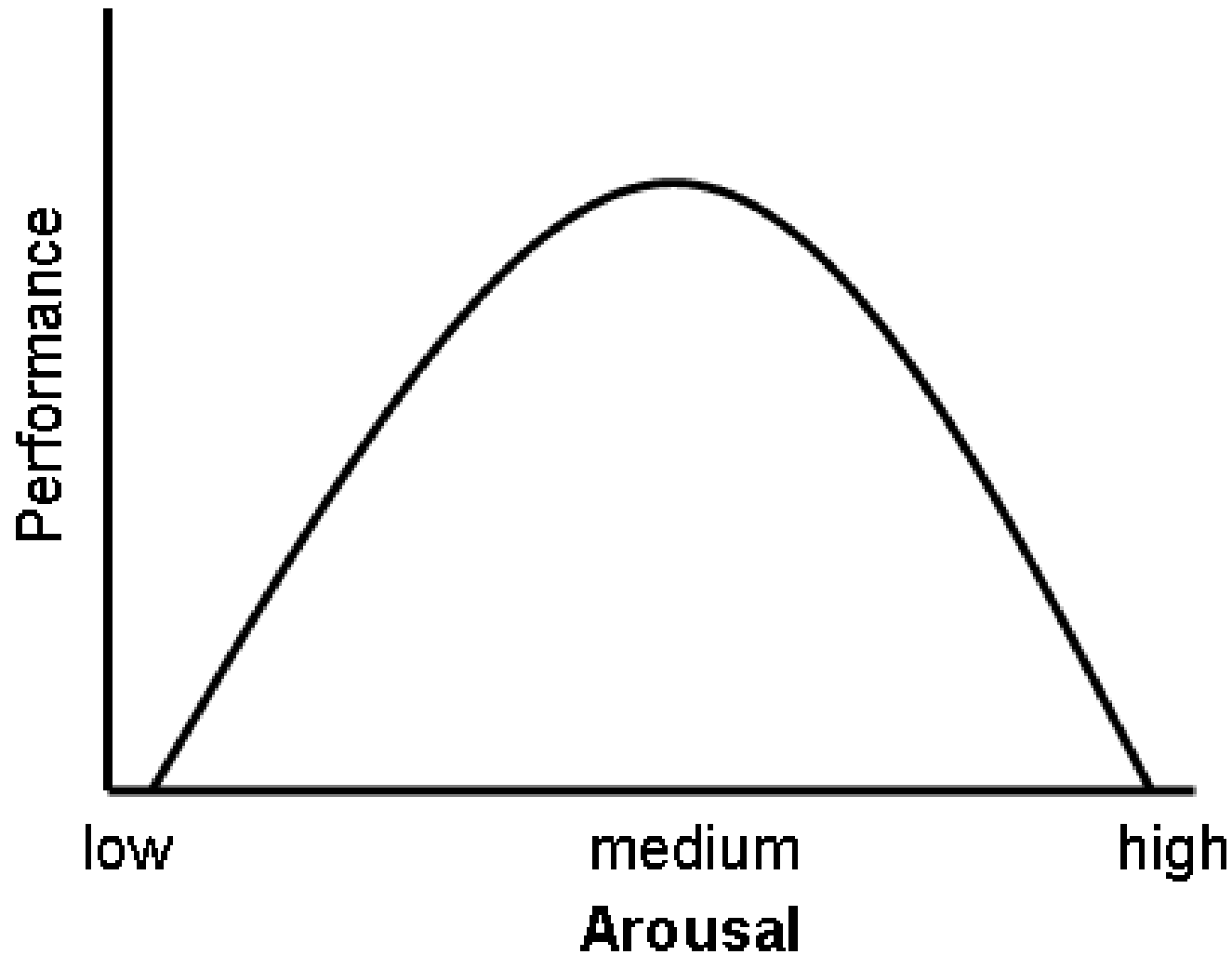

Umíme to všichni?

- Chůze + jídlo
- Chůze + rozhovor
- Chůze + telefonování
- Řízení + telefonování
- Poslech hudby + uklízení
- Poslech hudby + čtení
- Televize + čtení
- Čtení + ostatní lidé bavící se v místnosti
- Rozhovor + zavazování tkaniček u bot

- Učení + ?

Yerkes-Dodsonův zákon

Multitasking při řízení...

- Řízení s telefonováním
- → vyšší reakční čas
- Řízení s vymýšlením slov podle určitého pravidla
- → vyšší reakční čas
- Řízení s opakováním slov
- → žádný rozdíl
- Řízení a rozhovor
- → vyšší reakční čas
- Řízení a hudba
- → s hudbou vyšší reakční čas než bez hudby (vyšší u relaxační hudby než u živé hudby)
- Řízení a smskování
- → horší reakce než v opilosti

Multitasking a...

- Jídlo a další činnost - sníme víc jídla
- S více souběžnými činnostmi klesá celková aktivita mozku – činnosti ve výsledku trvají delší dobu, i když subjektivní pocit je často jiný
- Učení s další činností – aktivní je jiná část mozku než při učení bez další aktivity (obtížnější při vybavování informací)
- Pohlaví – různé výsledky, závislost na typu činnosti
- Věk – s věkem se schopnosti MT snižují
- současná doba MT podporuje... “continuous partial attention“

Metody ke snížení MT

(Rawson, 2010)

- Omezte množství času, kdy děláme víc věcí
- Vypnout tolik elektr. přístrojů, kolik můžete, když na něčem potřebujete pracovat
- Vyberte si časový úsek, kdy si každý den vypnete telefon
- Vypněte upozorňování na maily, sms etc.
- Nepoužívejte PC k neustálé kontrole webu
- Vymezte čas k odpočinku, izolujte se během něj
- Cvičte, izolujte se u toho
- Naučte se vyhledávat čas bez MT

Digital natives

- Don Tapscott (1998) – Net generation
- **Marc Prensky (2001) – Digital natives**
- Veen a Vrakking (2006) – Homo zappiens

- Computer generation
- Net-gen, always on...

Marc Prensky (2001)

- Digital natives x digital immigrants
- Dig.imigranti: jako imigranti se mohou naučit spoustu věcí o nové kultuře, ale nikdy nebudou její úplnou součástí
- Jakoby se učili nový jazyk v dospělosti – nikdy ho už nezvládnou dokonale

„Přízvuk“ digital immigrants

- V dig.podobě je to např. vyhledávání informací v první řadě v offline zdrojích, čtení manuálu k programům namísto víry, že se program naučí při jeho používán, tisk emailů, tisk textů pro ruční editování...

Digital natives

- Neuroplasticita – schopnost mozku měnit svoji strukturu v závislosti na prostředí
- Mozky dnešních mladých jsou odlišné od starších, protože vyrůstaly v jiném prostředí
 - není dokázáno
- Změnily se vzorce myšlení

Digital natives II.

- Děti tráví spoustu času na PC – hraní her, internet – soustředěné, zároveň ale multitasking, časté přepínání mezi aplikacemi – paralelní aktivity na rozdíl od sériových + interaktivita
- Vyučování postaveno sériově a pasivně – děti se hned nudí
- → vyučování pomocí dobře vyrobených interaktivních her

Digital immigrants II.

- Problém ve vzdělávání – dig.imigranti mají učit dig.natives
- Nechápu, že se mladí učí při TV nebo poslouchání hudby, protože oni sami to neumějí
- Nevěří, že učení může být zábavné

Kritika

- Děti se učením neučí jen látce, ale i zodpovědnosti, trpělivosti... učí se, že je potřeba i přes nepříjemné pocity někdy „zabrat“, že život není jen hra
- Rychlost, změna... → nedostatek času na reflektování zkušeností, na vytváření mentálních modelů zkušeností
- K čemu je Prensky dobrý?
 - Zamyslet se nad tím, co se díky ICT změnilo v procesu získávání informací
 - Jak využít ICT ve výuce, práci...
 - Přijmout, že to, jak se to „dělalo vždycky“, není jediná správná cesta

Digital divide

- Selwyn (2004)
- Digital divide – rozdíl ve využívání ICT různými skupinami lidí; digitální propast
 - Proč je špatný?

Digital divide

- Původně rozdíl mezi lidmi, kteří měli a neměli přístup k ICT
- Řada výzkumů ukazujících nerovnoměrný přístup k ICT závislý na SES, příjmu, pohlaví, vzdělání, věku, místě bydliště a rase

- Pozitivum takové definice?
 - (Metodologické okénko)

Jenže..

- ..nejde jen o „haves“ a „haves not“ – jsou tu i „want nots“ a obecně..
- ..celá řada proměnných ovlivňujících způsob, jakým (ne)používáme ICT
 - Sociální, psychologické, ekonomické, pragmatické...)

Van Dijk – Překážky v dostupnosti ICT

- 4 druhy překážek v přístupu a typy přístupu, kterým brání:
 - Nedostatek základní dig.zkušenosti způsobený nedostatkem zájmu, strachem z PC, neatraktivitou technologie („mental access“)
 - Nevlastnění PC a připojení („material access“)
 - Nedostatek DS způsobený nedostatečným vzděláním nebo soc.podporou („skills access“)
 - Nedostatek příležitostí být na PC („usage access“)

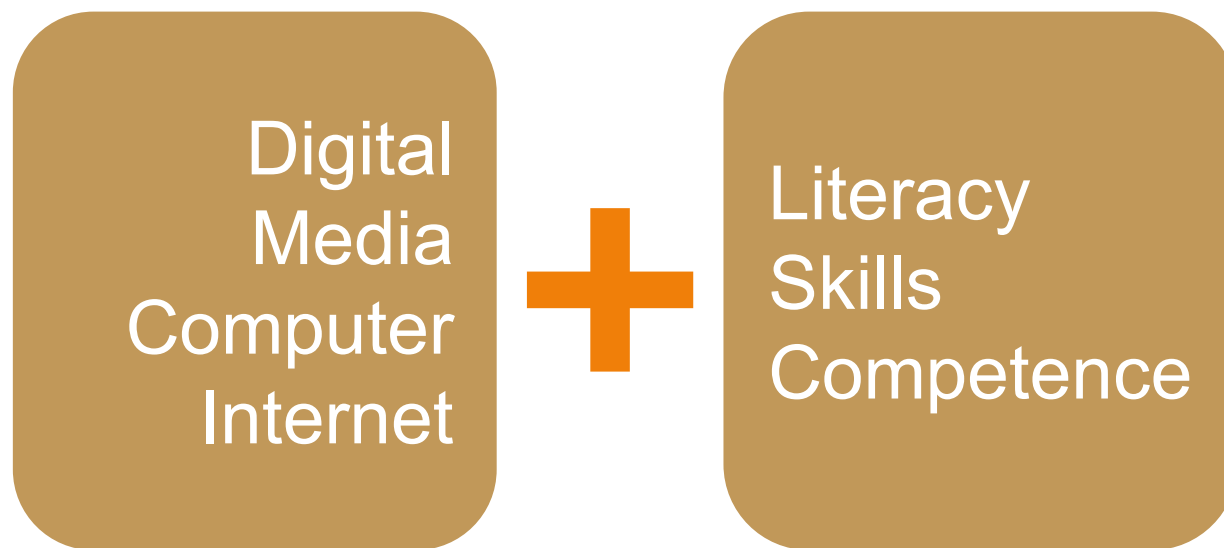
Digital divide dnes

- Faktické (ne)vlastnění PC a připojení – ve vyspělých zemích jen velmi málo lidí nemá možnost připojení
- Znamená to, že všichni využíváme benefitů ICT stejně?

Digital skills

- Second-level digital divide – rozdíl kvůli různým úrovním DS nebo schopnosti zvládnout požadavky vysoce technické společnosti

Digital skills

- Proč jsou DS tak důležité
 - Vyšší míra DS má zlepšovat využívání pozitiv na internetu a omezit zažívání negativ (případně zlepšit coping s negativy)
- Digitální gramotnost:
- Minimální dovednosti, které umožňují uživateli efektivně pracovat se softwarem nebo získávat potřebné informace
 - Funkční definice

Hargittai (2002)

- DS jako schopnost efektivně hledat informace na webu
- Pozorování a rozhovory s 54 náhodně vybranými uživateli internetu z předměstí New Jersey

Výzkum - metoda

- Úkol – najít na internetu:
 - Informace o lokálních kulturních událostech (divadlo, kino, koncerty..)
 - Hudbu, kterou by mohli poslouchat online
 - Web.stránku porovnávající postoje prezidentských kandidátů na potraty
 - Daňový formulář
 - Umění od dětí

Výzkum – výsledky

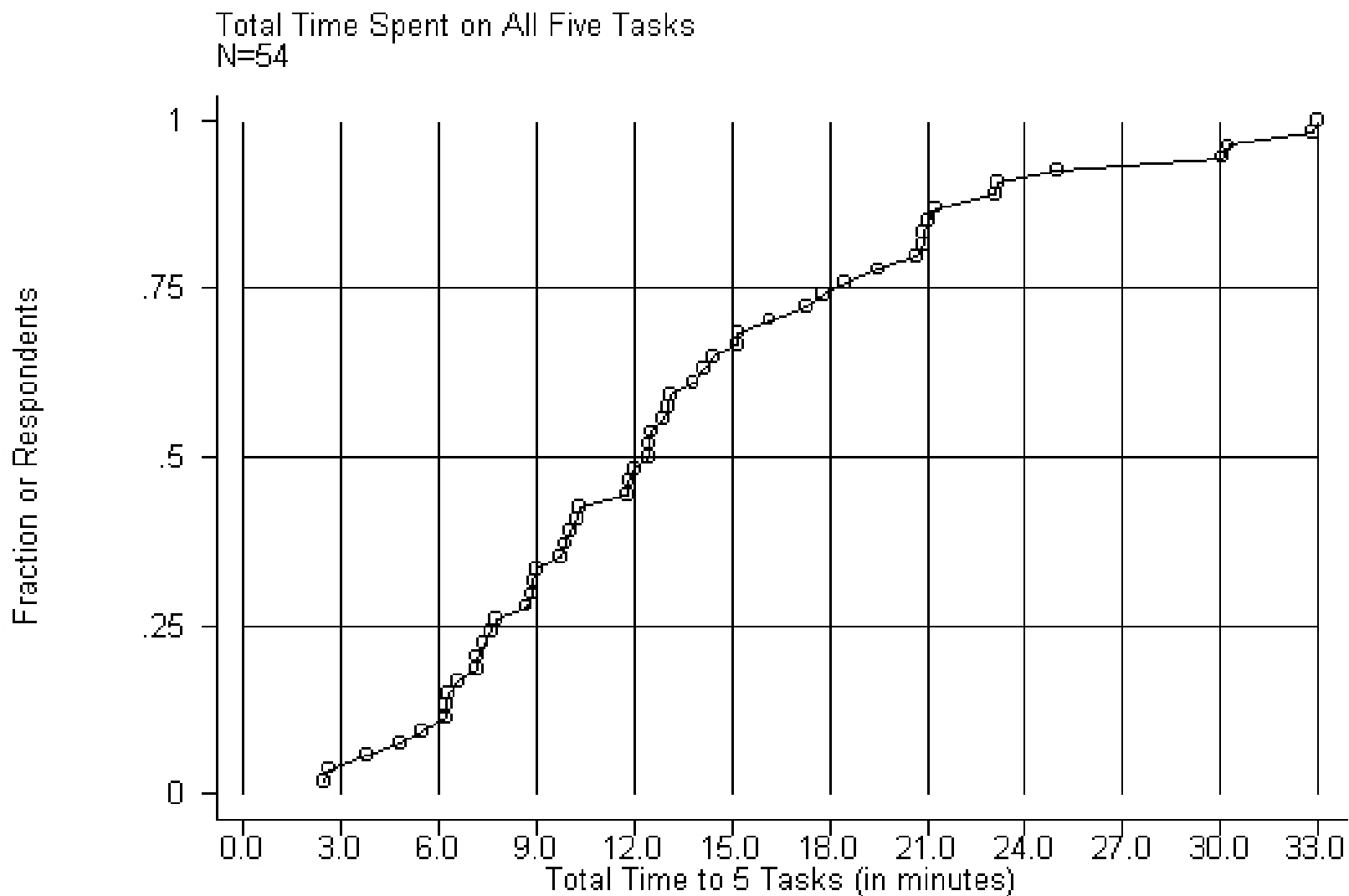
- Dovednost – definována úspěšným nalezením požadovaného obsahu + časem

- polovina lidí zvládla všechny úkoly, 31,5 % 4 z 5, zbylých 10 zvládlo 1-3 úkoly

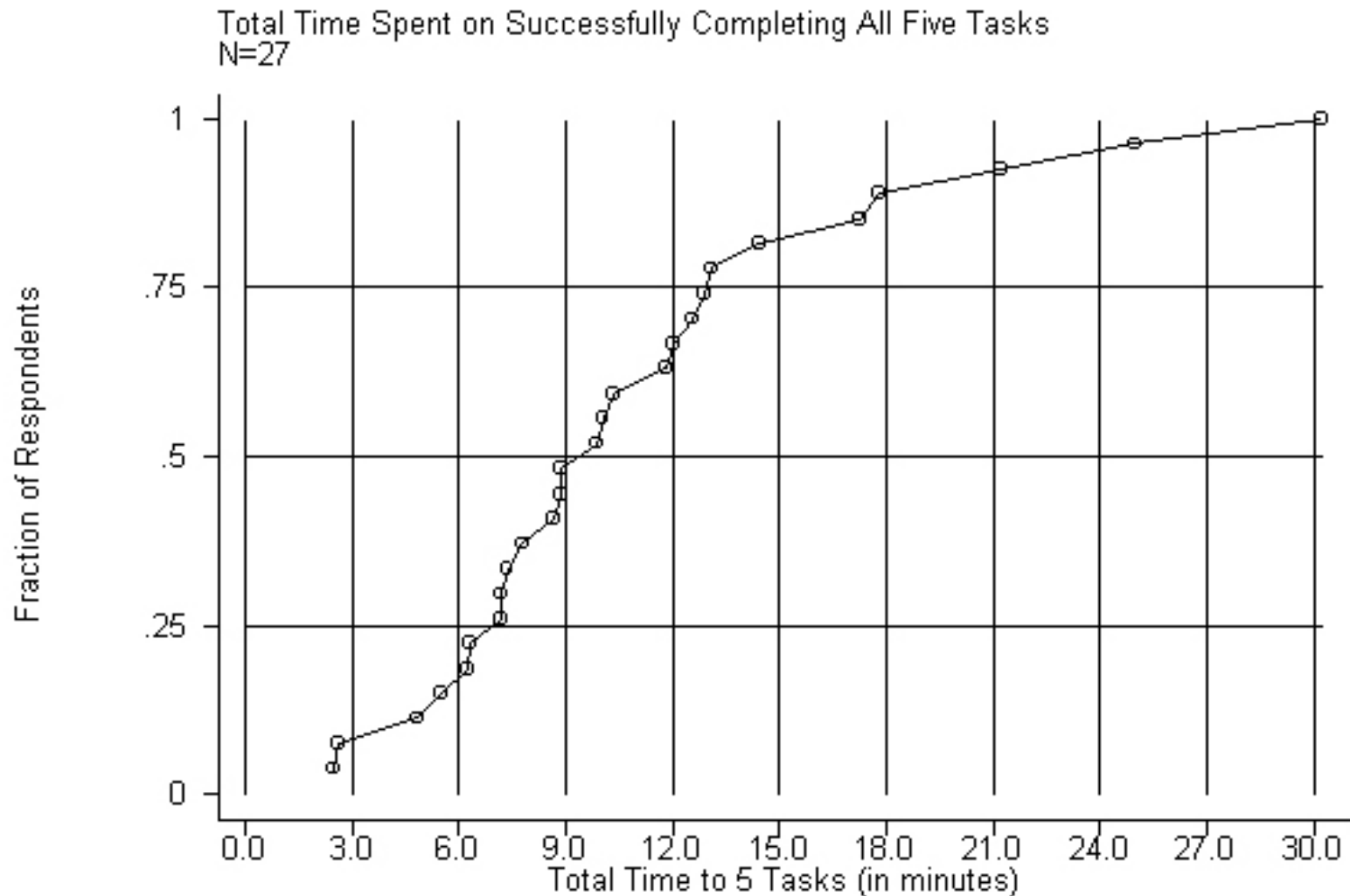
- (N = 54)

Task	Success Rate (%)	Mean (mins)	Standard Deviation	Minimum Time	Maximum Time (min)	N (success)
Music	94.44	1.55	1.67	5s	7.83	51
Tax forms	94.44	2.48	2.04	27s	8.75	51
Local events	87.04	2.18	2.03	24s	9.78	47
Kids' art	85.19	2.09	1.67	11s	8.05	46
Political info	61.11	3.79	3.10	27s	13.53	33

- Velký rozptyl – 2,5 – 33 min
- Polovina respondentů hotová do 12 minut

- Úspěšní ve všech úkolech (N = 27)
- 2,5 – 30,3 min
- Polovina do 9 min

Věk

Age by Decade	Mean Number of Tasks	Standard Deviation of Tasks	Average Time on Tasks (min)	Standard Deviation of Time	Number of Observations
10s	5	0.00	6.7	3.96	3
20s	4.67	0.49	8.2	3.97	12
30s	4.17	1.33	15.7	6.11	6
40s	4.21	0.58	14.0	6.94	14
50s	4.13	1.13	19.1	8.44	8
60s	3.75	1.49	13.5	6.49	8
70s+	3.33	1.15	24.4	7.50	3

- Mladší jsou rychlejší a v plnění úkolů úspěšnější
- Pohlaví – rozdíl ns.

Předchozí zkušenost s netem

Education	Mean Number of Tasks	Standard Deviation of Tasks	Average Time on Tasks (min)	Standard Deviation of Time	Number of Observations
Less than one hour	3.20	1.78	18.9	8.37	5
1-<7 hours	4.22	.93	13.7	7.90	27
7 or more hours	4.45	.67	12.7	6.80	22

- Rozdíl především mezi lidmi, kteří internet používají méně než hodinu týdně a všemi ostatními
- Počet let používání netu – rozdíl mezi těmi, co 2 roky a méně a všemi ostatními
 - Ale platí, že ti, co net používají méně, jsou starší – možný vliv věku
- Další ukázka toho, že lidé mají různé DS

Definice DS

- DS jako schopnost hledat informace
- To samo o sobě nestačí – patří sem i dovednost posuzovat získané informace, používat je, kriticky hodnotit (zjišťovat zdroje informací, účel jejich prezentace – reklama, ..), znát obecné konstrukce stránek, vědět, kdo je očekávaným publikem

Měření digital skills

- Pokud není zahrnuto přímé pozorování interakce s počítačem – obtížné..
- 3 základní přístupy:
- Měření rozsahu a hloubky online aktivit
 - Předpoklad, že čím více na internetu děláme, tím vyšší bude naše DS – neměří se DS, ale míra aktivit

- Online self-efficacy
 - Schopnost zvládat internet (jak moc si věřím, že s netem dokážu dobře zacházet)
 - Položky jako: Jak dobrý jsi v používání internetu?, Vím o internetu hodně věcí..
- Měření konkrétních dovedností
 - Předpoklad, že součástí DS jsou specifické dovednosti; ptáme se respondentů, zda je dokážou udělat
 - Příklad – nastavit filtrování stránek, zablokovat osobu, vytvořit jednoduché webové stránky

EUKO a DS

- Jejich přístup k měření:
- Všechny 3
 - Rozsah aktivit na internetu
 - Internet self-efficacy
 - Konkrétní dovednosti (s fokusem na safety skills)

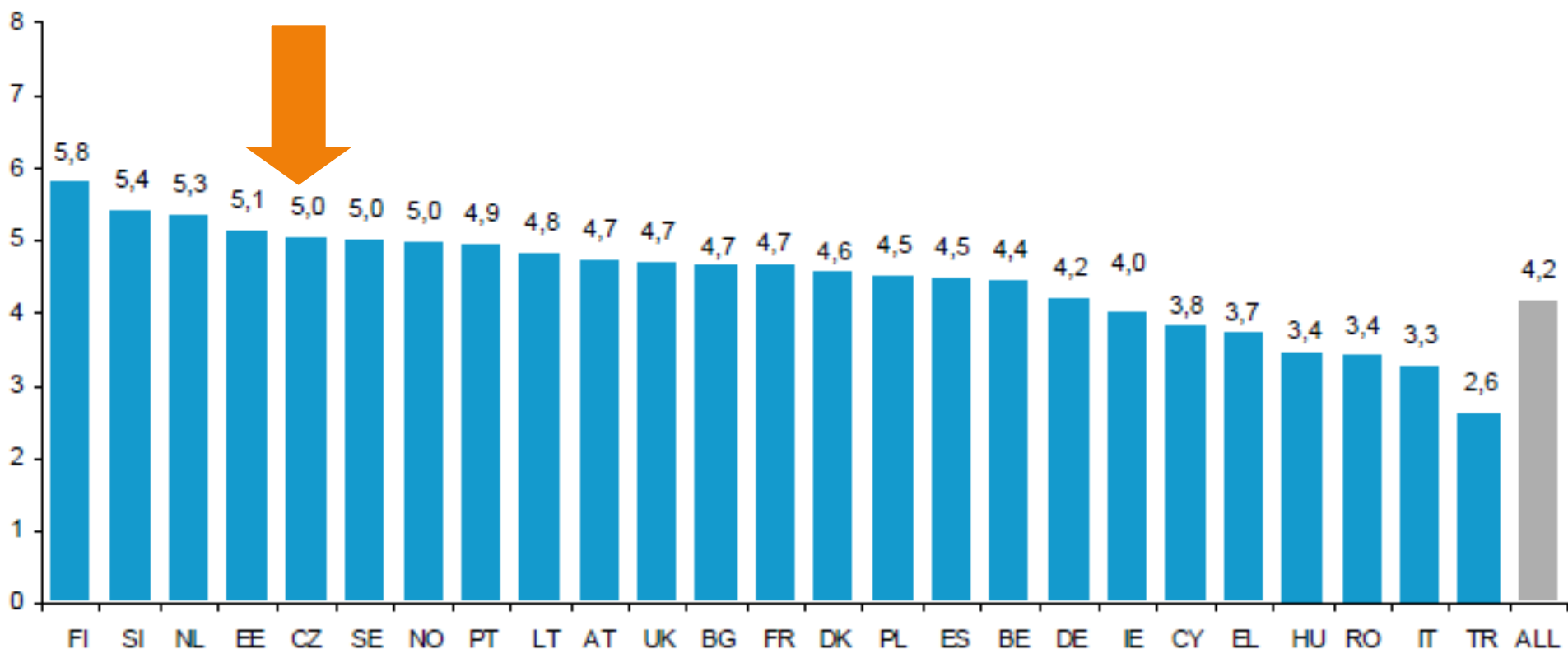
Dovednosti EUKO (11+)

- Celkově:
 - Průměrně umí 4 z 8
 - S věkem počet dovedností stoupá
 - O něco více dovedností mají chlapci
- 64 % umí přidat stránku do záložek a zablokovat zprávy
 - Druhý pohled: 36 % to neumí!

	11-12 year old		13-16 year old		
% who say they can...	Boys	Girls	Boys	Girls	All
Bookmark a website	52	45	72	70	64
Block messages from someone you don't want to hear from	45	46	72	72	64
Find information on how to use the internet safely	51	43	71	69	63
Change privacy settings on a social networking profile	34	35	65	66	56
Compare different websites to decide if information is true	43	37	64	62	56
Delete the record of which sites you have visited	37	29	63	59	52
Block unwanted adverts or junk mail/spam	36	32	61	56	51
Change filter preferences	15	12	41	29	28
Average number of skills	3.0	2.7	4.9	4.6	4.2

Digital skills podle zemí

- Průměr: 4,2, ČR: 5 dovedností

„Vím hodně věcí o tom, jak používat internet.“

- Online self-efficacy
- 12 % „není pravda“
- 49 % „trochu pravda“
- 39 % „zcela pravda“
- Starší si věří více, chlapci víc než dívky
- (jedna položka, slabé měření, ale pro představu)

„Vím toho o internetu víc než mí rodiče“

- Celkově:

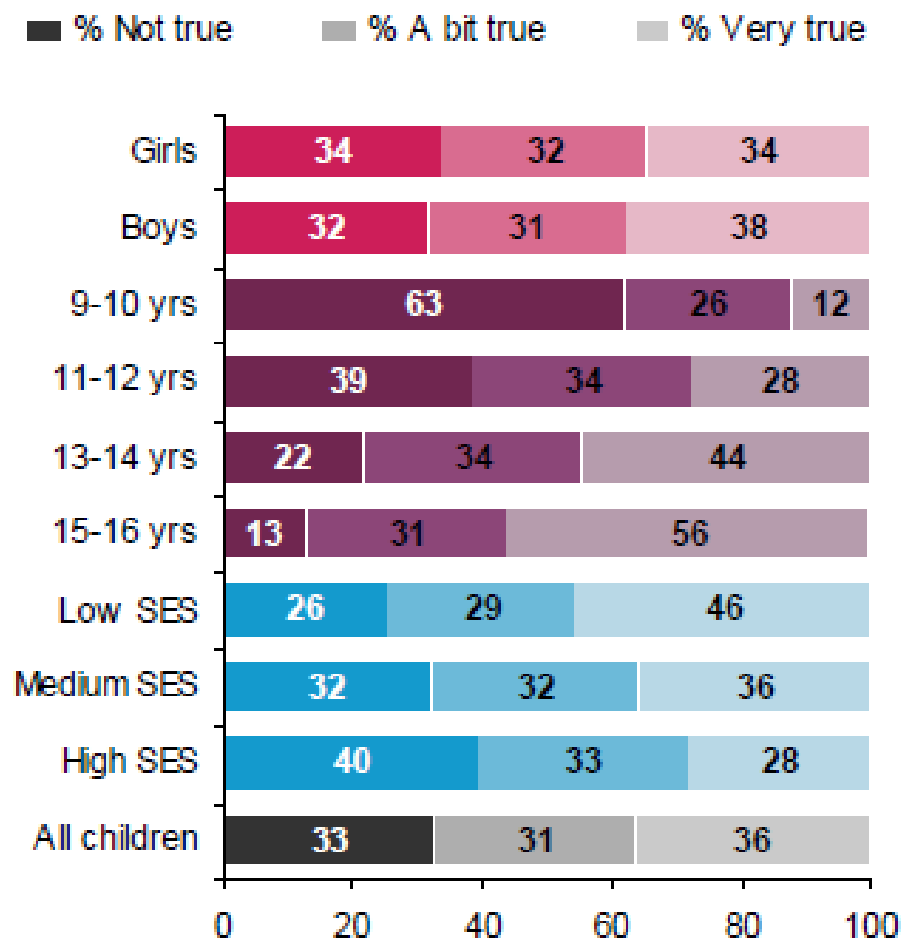
- 36 % „zcela pravda“
- 31 % „trochu pravda“
- 33 % „není pravda“

- SES:

- Děti z rodin s nižším SES si více věří

- Věk:

- Nejmladší – 63 % není pravda
- Nejstarší: 56 % zcela pravda

Online aktivity

- Pro školní práci: 85 %
- Hraní her: 83 %
- Sledování videoklipů: 76 %
- Komunikace: 62 %

- Zveřejňování obrázků: 39 %
- Webkamera: 31 %
- Vytváření avataru: 18 %
- Virtuální světy: 16 %
- Psaní blogu: 11 %

- s věkem
procenta
stoupají

- chlapci častěji
hrají hry, jinak
skoro žádné
rozdíly

- průměrně 7,2
aktivity (ze 17)

Average number of skills

Average number of activities

	Average number of skills	Average number of activities
FI	5.8	7.4
SI	5.4	7.3
NL	5.3	7.6
EE	5.1	8.2
CZ	5.0	8.4
SE	5.0	8.3
NO	5.0	7.8
PT	4.9	7.4
LT	4.8	8.7
AT	4.7	6.9
UK	4.7	7.3
BG	4.7	7.8
FR	4.7	8.1
DK	4.6	7.4
PL	4.5	7.1
ES	4.5	6.8
BE	4.4	7.7
DE	4.2	6.9
IE	4.0	5.4
CY	3.8	8.1
EL	3.7	6.8
HU	3.4	7.5
RO	3.4	7.3
IT	3.3	7.0
TR	2.6	6.3
ALL	4.2	7.2

DS x aktivita

- Celkově:
 - 4,2 DS
 - 7,2 aktivit (ze 17)
- ČR:
 - 5 DS, 8,4 aktivit
- Korelace sg. 0,47 (country level) a 0,55 (individual level)

DS x SE x aktivity

- Zároveň pozitivně koreluje OSE s aktivitami ($r = 0,36$) a DS ($r = 0,43$)
- Proč je to důležité?
 - Zvýšením jednoho se mohou zvýšit ostatní
 - Tj. s větším množstvím aktivit se zvětšují DS a zároveň online sebedůvěra
 - → poté se předpokládá vyšší využívání pozitiv internetu

Důvěryhodnost informací na internetu

- Když hledáte informace a dostanete se na novou stránku (kterou vidíte poprvé), podle čeho se rozhodujete, že informaci ne/budete věřit?

HUBNĚTE S NÁMI
HUBNĚTE S GUARETOU!

5 Guaretoů za 17 let zhubly více kila!

Vyberte si ze široké nabídky výrobků určených k náhradě běžné stravy Guareta, které Vám pomohou nejen zhubnout, ale také o váhu udržet!

Polévky, pudinky a krémy Guareta jsou určeny k náhradě hlavního jídla za účelem snížení nebo udržení váhy. Obávají všechny oblíbené látky, které naše tělo nevhodně potřebuje. Jsou velmi výživné, ale zároveň mají výrazně nižší energetický obsah než běžný pokrm.

CHCI ZHUBNOUT

KATEGORIE HUBNĚTE S GUARETOU

- DIETNÍ PLÁNY
- PODZVY
- PLŮDKY A KOBŮRY

pH Záznak

Kapky Prime pH

– kyslíkový katalyzátor

Novinky do Vašeho E-mailu

Jméno

E-mail

Napište nám

Jméno

E-mail

Zpráva

Odeslat zprávu

pH Záznak – Zhubněte odkyslením

Uveďte do pohybu svoje pH! Využijte látkovou výměnu – cesta k ideální hmotnosti!

Uznávaný americký mikrobiolog a nutritionista, doktor Robert O. Young přichází i s manželkou a šéfkuchařkou Shelley s radikálním tvrzením, že hubnutí nesouvisí se sacharidy a kaloriemi. Problém s hmotností pomine, až když začneme **Fejit Jeho podstatu – kyseliny**. Tělo totiž zdržuje tuk jako ochranu před nadbytkem kyselin z běžné stravy. Stručně řečeno, netrpíme nadšou, ale překyselením. Kdyby tuk nechránil naše buňky, tkáně a orgány před kyselinami, zemřeli bychom. Tuky bychom tedy mít být vědci!

Jednoduchý program v knize se skládá ze sedmi kroků k ideální hmotnosti.

Dozvíte se i to, že:

- ideální hmotnosti dosáhneme konzumováním množství zdravých tuků a zelené zeleniny. Rozpuští se všechny tuk zadržující kyseliny a tělo ho už víc nebudou potřebovat.
- také dostatečné hydratování těla vhodnou vodou dělá při hubnutí doslova zázraky
- zhubnout je možné jen správnými cvičením
- které potraviny zvyšují zásaditost organismu a které ho překyselují
- analýza krve na mikroskopické úrovni prozradí mnoho o zdravotním stavu

Knihu si můžete objednat zde

pH v Měči

Prezentace Televizní Přednáška Tisk

Klikněte zde!

Jak vydělat peníze

!!! VYDĚLEJTE MINIMÁLNĚ 2 500,-KČ DENNĚ !!!

Chcete si snadno a rychle vydělat peníze pomocí Vašeho počítače? Nabízíme Vám jedinečnou šanci, jak toho snadno a bez potíží dosáhnout přímo z Vašeho domova.

Nesnažte se Vám něco prodat, ani z Vás vytáhnout peníze. Nabízíme Vám BEZPLATNOU radu.

Jistě jsi si všimli, že se každý den na internetu objevují stovky nabídek, které zaručují jednoduchý a rychlý přírůdek za pomoci práce doma. Na to existuje mnoho způsobů - některé jsou složitě a komplikované, některé především jednoduché, ale často jsou bohužel neúčinné.

My Vám především způsob, který je nejen jednoduchý, ale co je nejdůležitější - je hlavně účinný.

V věnujte nám několik minut a poznejte naši metodu vedoucí k dosažení vysokého výdělku přes internet! Nabízíme Vám revoluční metodu, díky níž dokážete vydělatv pomocí internetu z pohodlí Vašeho domova!

Kdo jsme?

Jsme bývalí studenti Matematicko - fyzikální fakulty univerzity Karlovy v Praze. V posledních 15 letech se věnujeme analýzám pravděpodobnosti a statistickým metodám SPC, CPK a dalším. Již během studií jsme přišli na zajímavý způsob vydělávání peněz hraním rulety v internetových kasinech, díky čemuž jsme získali opravdu zajímavou částku...

Dnes již máme vyděláno dost peněz a proto jsme se rozhodli se o tuto naši revoluční metodu s Vámi podělit a umožnit i Vám vydělat zajímavé částky z pohodlí Vašeho domova.

Jak je možné vydělat 2 500,-Kč denně v internetových kasinech?

celou knihou se jako niň táhnou svědectví mužů i žen, kteří nejenže zhubli pomocí švédského programu ve stylu zázračného ná

The New York Times

Wednesday, November 25, 2015 Today's Paper Video 36°F

World U.S. Politics N.Y. Business Opinion Tech Science Health Sports Arts Style Food Travel Magazine T Magazine Real Estate ALL

Tension With Russia Built Up Before Turkey's Downing of Jet

By ERIC Lipton, 48 minutes ago
President Recep Tayyip Erdogan had several unannounced reasons to allow Turkish pilots to open fire, analysts say, including his irritation with Russia over issues beyond Syria.

Tense but Peaceful Protests in Chicago After Video's Release

By MONICA DAVNEY and MITCH DRETTI, 42 minutes ago
Munster charges were filed against a police officer, Jason Van Dyke, in the death of Laquan McDonald, who was shot 16 times in 2014. A video of the fatal shooting was released Tuesday.

The Origins of Jihadist-Inspired Attacks in the U.S.

Since Sept. 11, 2001, most of the attackers in the United States who were motivated by extremist Islam were U.S.-born or naturalized citizens. None were refugees.

U.S.-born citizen

Naturalized citizen Green card Tourist visa No visa

Watching

The fashion photographer Bill Cunningham finds a surprise among New York's autumnal sportswear: **cobalt and sapphire blue**.

The New York Times | Watch the full-size video here.

cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Žižka

Jan Žižka

Tento článek pojednává o českém husitském válečníku a vojvodě. Další významy jsou uvedeny v článku Jan Žižka (rozcestník).

Jan Žižka z Trocnova a Kalicha (1360 – 1409) byl významný husitský vojvodě českého národu, jenž je pokládán za otce husitské vojenské doteriny a současně za autora či omilho reprezentanta děleního kopce techniky tzv. vozové křesly.^[1] Husitský je prototypem zmpověno pouze šest jeho provedeníh letů, zprávy o žižkových letechh usudých jsou nedostatečné, vycházejí lze pouze z kusých zmínek z několika náhodou zachovalých listin.^[2] siky Čemuž jeho žitostopis mnohdy zastává vzájemně protichůdné názory. Obecně je známo, že roku 1408 vyhlásil nepřátelství Rožmberkem a královskému městu České Budějovice a jako záškodník působil ve spoleku jatešho Matyáše vojvdy. Následující roku byl za spachých zločinů Václavem IV. emlástven a posléze vstoupil do služeb polského krále Vladislava II. Jagella. Pod vedením Jana Šikola z Lamberka se účastnil tažení proti lidu německých rytířů, avšak dle dnešních historických dohledů, zde nepova je stře v Gurovsku. Dále se předpokládá, že po návratu z Polska pobýval jako královský úředník v Praze, kde se seznámil s kázáním mistra Jana Husa. V ledu roku 1419 byl jedním z četných účastníků první pražské demonstrace, avšak neposkytnuté s kolísavou politikou pražské radnice byla přičinou kůli níž Českoslo metropoli opustil a odstoupil do Plzně. Pobíh této balhy husitů dosáh svého prvního známého vítězství za pomoci vozové formace, nicméně po pěti měsících bojů s katolickou šlechtou byl rukou nepřítelů a prohlášen za k nově vzrušujícího. Hradil na hoře Tábor. Tábořská městská obec jej zvaly zkolna jediným za čtyři hejmanů, kterému patřně náležel post vojvodského velitele. V průběhu pokračujících bojů utrpěl poranění dlehlého oka a s nepříteli pravděpodobnosti zcela oslepl (oběhlh hradu Tábor v červnu 1421). Ani střelota mu však nezabránila v čele husitských smrti odstraž vojka druhé křeslé výpravy a posléze dle pokračoval v bojích s domácím i zahraničním nepřitelem. Počátkem roku 1423 se za ne zcela jasných okolností rozšel s některými představiteli Táboru a odeslal do východních Čech, kde začal formovat nově bratrstvo (čtv. Nový nebo Menší Tábor). Jeho vztahující víra v úspěchy však brzy narazily na zájmy pražanů a další měsíce se nesly ve znamení bojů mezi oběma husitskými frakcemi. Situace nakonec eskalovala do té míry, že Žižka Českoslo metropolí oběhl a přiměl pražany vrát se mírové rozchovy (září 1424). Po uranění konfliktu oba husitské tábořny uprdujly výpravu na Moravu, v jejím průběhu Žižkova část vojka oběhlh hrad v Příbořsku. Zde husitský vojvodě podlehli hraniční osmoceník, jenž přilouho byl paměť některým záznamů proces. Důležitým objevem, který znamenal alespoň částečný úspěch z doprovedení útoku spojích v Žižkova osobou, byl nálezn tzv. Čáslavské knihy při archeologickém průzkumu prováděném v roce 1910 v kostele sv. Petra a Pavla v Čáslavi. Po dohledných vědeckých analýzách bylo určeno, že se pravděpodobně jedná o jeden z kosterních ostatků husitského vojvodě.

Článek	Uživatel
18865	(1360 – 1409)
2	Zbojnická léta (1409–1409)
3	Záložník a královský úředník (1410–1419)
4	Husitský hejman (1419–1424)
1	1. Rok 1419
4	2. Rok 1420
3	3. Rok 1421
4	4. Rok 1422
4	5. Rok 1423
4	6. Rok 1424
5	Možné přímý Žižkov smrt
6	Dějiny význam
7	Osobnost
8	Žižkova příležitost
9	Čáslavská kniha
10	Obřady
10	10.1 Prázdniny
10	10.2 Reference
10	10.3 Reference

Wikipedia

- 15.1. 2001 jako doplněk Nupedie
- Jimmy Wales, Larry Sanger
- Otevřená online encyklopedie

- *Hello, world!*

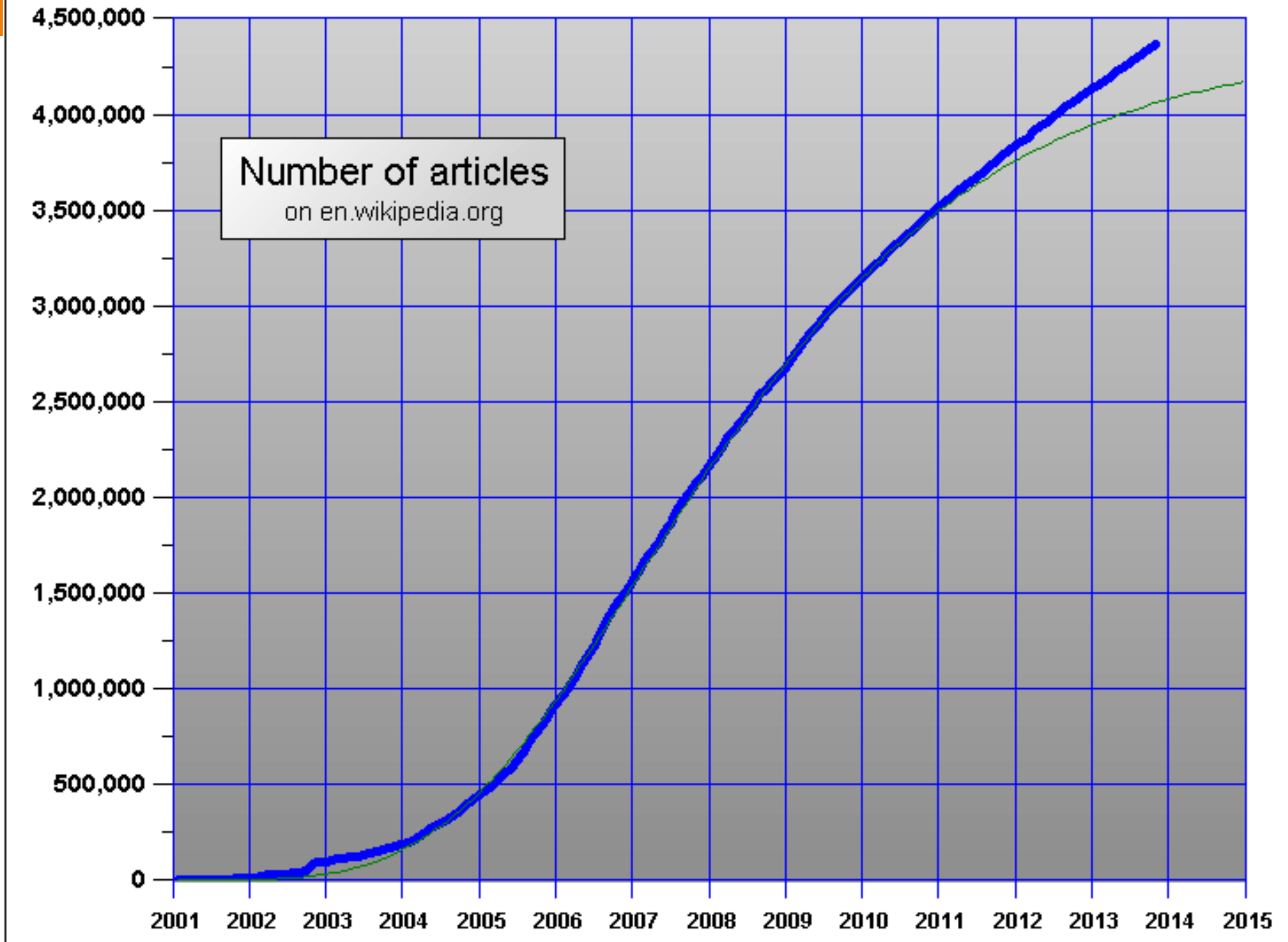
- Cíl: volně šířit informace
- 2013: **287 jazyků, 29,7mil. článků**
- Žádné reklamy, dobrovolné příspěvky
- Česká WP: 3.5. 2002

- Články by měly být:
 - nezaujaté
 - ověřitelné

Říjen 2013

		počet článků	2013		2012
1	anglická	4 340 311	14,6 %	anglická	17,5 %
2	nizozemská	1 698 322	5,7 %	německá	6,3 %
3	německá	1 636 045	5,5 %	francouzská	5,6 %
4	švédská	1 589 285	5,3 %	nizozemská	4,8 %
5	francouzská	1 431 633	4,8 %	italská	4,1 %
6	italská	1 067 656	3,6 %	polská	4 %
7	ruská	1 049 232	3,5 %	španělská	4 %
8	španělská	1 049 157	3,5 %	ruská	3,9 %
9	polská	1 001 369	3,4 %	japonská	3,5 %
10	wáray-wáray	913 397	3,1 %	portugalská	3,3 %
21	česká	276 000	0,9 %		

• <http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia>

Pět pilířů WP

http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Five_pillars

- WP je encyklopedie – obsahuje již zveřejněné informace
 - „Wikipedia is not a publisher of original thought“
- Je psaná nezaujatě a s odkazy (ověřitelnost/důvěryhodnost)
- Kdokoliv může obsah upravovat, používat a rozšiřovat
- Editující spolu komunikují s respektem a zdvořilostí
- WP nemá pevná pravidla
 - „Policies and guidelines should always be applied using reason and common sense“

Vandalismus na WP

- Úmyslné vkládání nepravdivých a/nebo urážlivých informací, mazání článků...
- http://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:List_of_hoaxes_on_Wikipedia

Please do not attempt to create new hoaxes on Wikipedia.

Kritika WP

- Kdokoliv přidává informace → nekontrolovatelnost
- Stránky se mohou změnit každým okamžikem – v podstatě ji nelze citovat
- Nezaujatost x liberální pohled
- WP není odborným zdrojem!
 - byť výzkumy porovnávající hesla na Wiki s Britannicou (i jinými) ukazují srovnatelnou kvalitu (resp. srovnatelnou chybovost)

Důvěryhodnost informací

- Hodně populární téma v marketingové oblasti
 - Důvěra v produkt/službu/eshop...
- Ale i jinde: informace o zdraví, o

Důvěryhodnost informací

- Internet je čím více populární zdroj pro vyhledávání informací
- Levný prostředek pro šíření informací – různé kvality
- „leveling effect“ – stejná dostupnost informací = v očích uživatelů stejná úroveň důvěryhodnosti autorů

- **→ rozpoznání „dobrých“ informací online od „špatných“ je čím dál důležitější**
 - (je to jednak součást digital literacy a jednak se základ až tak neliší od informací offline – kritické myšlení)

Důvěryhodnost informací

- Metzger (2007)
- 5 kritérií hodnocení informací (i offline)
 - Přesnost – do jaké míry je daná stránka bez chyb, zda se informace dají ověřit, spolehlivost informací
 - Autorství – kdo je autorem, jaká je jeho odbornost, zda je zde uvedený kontakt nebo organizace..
 - Objektivita – identifikace účelu zveřejnění informace, reklama, politika?, porozumění odkazů a sponzorovaných odkazů
 - Aktuálnost
 - Rozsah (pokrytí tématu) – šíře a hloubka informace

Check-list přístupy

- Presence of date stamp showing information is current
- Source citations
- Citations to scientific data or references
- Author identification
- Author qualifications and credentials
- Presence of contact information
- Absence of advertising
- Presence of privacy and security policies
- Certifications or seals from trusted third parties
- Professional, attractive, and consistent page design, including graphics, logos, color schemes, etc.
- Easy navigation, well-organized site
- Sponsorship by of external links to reputable organizations
- Notification/presence of editorial review process or board
- Absence of broken links
- Professional appearance
- Download speed
- Message relevance, tailoring
- Interactive features (e.g., search capabilities, confirmation messages, quick customer-service responses)
- Past experience with source/organization (reputation)
- Domain name and URL (suffix)
- Ability to verify claims elsewhere (e.g., external links)
- Comprehensiveness of information provided
- Ranking in search engine output
- Paid access to information
- Plausibility of arguments
-

Vyžadují množství času, ne vždy jsou všechny body relevantní pro každou stránku, méně bodů nemusí automaticky znamenat méně kvalitní informace

Kontextový model hodnocení

- Namísto check-listových
- Meola (2004)

- Free web & fee-based web

- Důraz na externí ověření
- (a) *promoting peer- and editorially reviewed resources*
 - doporučení od odborníků, naučit uživatele, jaké stránky poskytují „dobré“ informace
- (b) *comparing information*
 - porovnání online zdrojů s jinými online zdroji, s offline zdroji, s odborníky
- (c) *corroboration*
 - hledání potvrzení informace, syntéza informací z různých zdrojů

Jak často tato kritéria uplatňujeme

- Celkově: napříč vzorky a kritérii nejčastější odpovědi – „občas“ a „zřídka“
- Nejvíc ty, které dají nejméně práce

TABLE 1. Frequency of verification behaviors across each sample and overall.

	Dataset (<i>M</i>)					Overall <i>M</i>	
	Year data collected: Population sampled: <i>N</i> =	1999 students 718	1999 nonstudents 323	2000 students 485	2001 students 300		2001 nonstudents 274
Check to see if the information is current.		3.18	3.21	2.68	3.16	3.66	3.18
Consider whether the views represented are facts or opinions.		2.88	2.95	3.02	3.10	3.61	3.11
Check to see that the information is complete and comprehensive.		3.04	2.91	2.90	3.09	3.26	3.04
Seek out other sources to validate the information.		2.57	2.82	2.85	2.79	3.38	2.88
Consider the author's goals/objectives for posting information.		2.65	2.69	2.39	3.03	3.15	2.78
Check to see who the author of the Web site is.		2.25	2.51	1.85	2.43	3.02	2.41
Look for an official "stamp of approval" or a recommendation from someone you know.		2.20	2.45	N/A	2.43	2.96	2.51
Check to see whether the contact information for that person or organization is provided on the site.		2.09	2.31	2.10	2.27	2.91	2.34
Verify the author's qualifications or credentials.		1.97	2.25	1.78	2.09	2.61	2.14

Note. 1 = never, 2 = rarely, 3 = occasionally, 4 = often, 5 = all the time.

Please see the following citations for detailed information about the sample and questionnaire items (Flanagin & Metzger, 2000, 2007; Metzger, Flanagin, & Zwarun, 2003).

Scholz-Crane, 1998

- 21 studentů VŠ dostalo k prohlédnutí 2 stránky a úkol napsat formou eseje, pomocí čeho by hodnotili jejich kvalitu
- Obsahová analýza – většina studentů jen 2 kritéria
 - Rozsah (podrobnost informací) a přesnost (uvedení statistik, citované zdroje, jasná organizace a struktura)
- 6 studentů zvažovalo zkreslení (účel), méně kontrola autora a organizace
- V mnoha případech své hodnocení zakládali na jediném kritériu

Fogg et al. (2003)

- N = 2648 respondentů hodnotilo důvěryhodnost několika webových stránek
- Obecně 4 velké kategorie
 - Prezentace stránky – design, funkčnost (odkazů..), navigace,.. – nejčastěji používaná kategorie k hodnocení (46 % respondentů ji nějak zmínilo)
 - Informace na stránce – jejich organizace, šíře/hloubka, srozumitelnost..
 - Motivy – prodej, reklamy, sponzorství..
 - Reputace zdroje – rozpoznání jména (autora, organizace..), předchozí zkušenost se stránkou, afiliace na jiné authority..

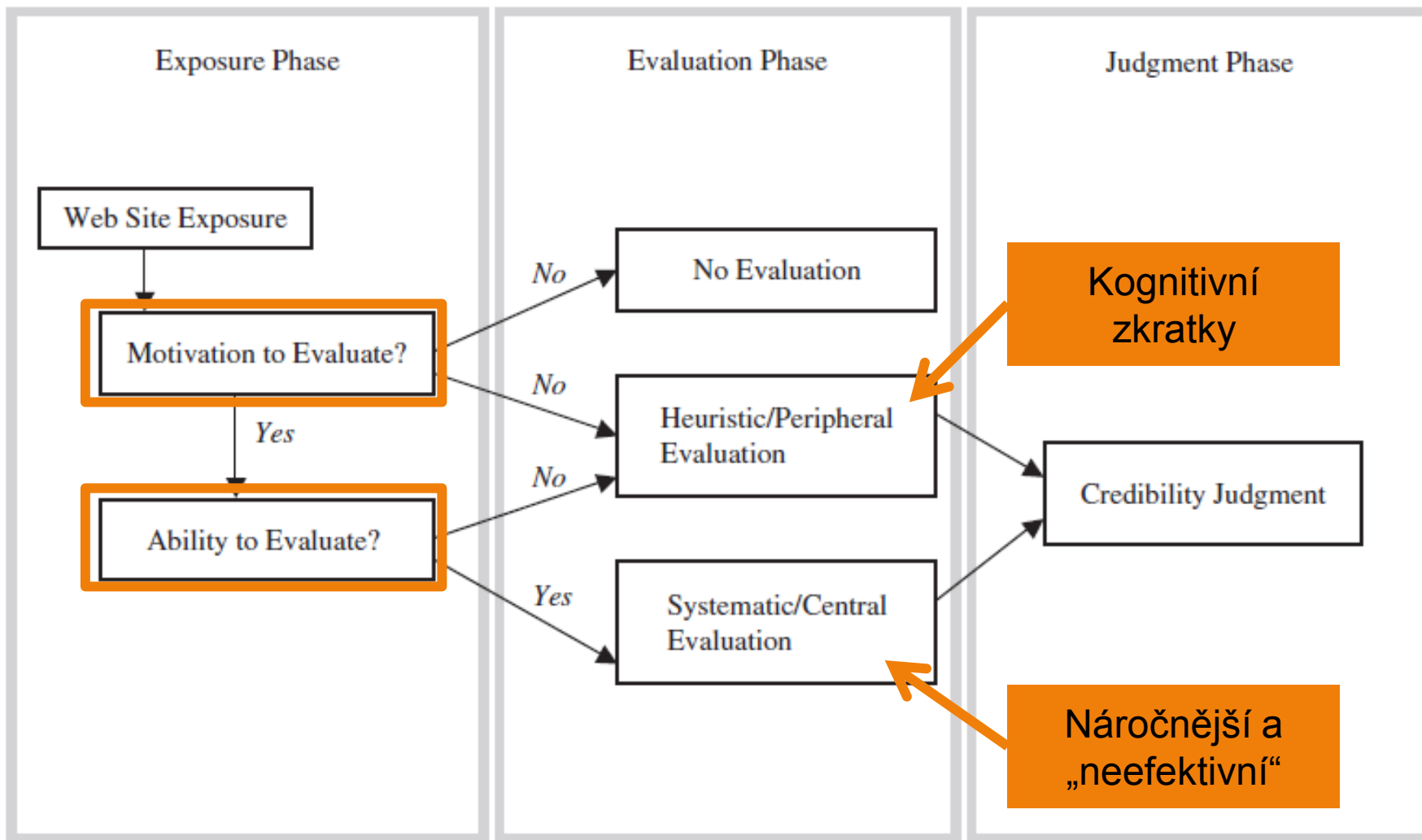

FIG. 1. Elements of a dual processing model of Web site credibility assessment.

Všechny tyto výzkumy ukazují

- Že lidé si usnadňují práci a používají spíše povrchní kritéria
- Nevšímají si aktuálnosti informací
- Často hodnotí jen na základě jednoho
 - Často podle designu

Co s tím (pokud je nízká motivace)

- Check-listy nemají smysl
- Kontextuální přístup je rovněž náročný
- Je potřeba uživatelům co nejvíc usnadnit práci
- Ověření důvěryhodných třetích stran
 - Seals of approval
- Filtrování na úrovni vyhledávání
- Upozorňování na PP
- ...

Literatura

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Adler, R. F., & Benbunan-Fich, R. (2012). Juggling on a high wire: Multitasking effects on performance. *International Journal of Human-Computer Studies*, 70, 156-168.
- Brasel, A. (2011). Media Multitasking Behavior: Concurrent Television and Computer Usage. *CyberPsychology, Behavior, & Social Networking*, 14, 527-534.
- Buckingham, D. (2006). Defining digital literacy - What do young people need to know about digital media? *Nordic Journal of Digital Literacy*, 4.
- Eshet-Alkalai, Y. & Chajut, E. (2009). Changes Over Time in Digital Literacy. *CyberPsychology & Behavior*, 12(6).
- Gunkel, D.J. (2003). Second thoughts: toward a critique of the digital divide. *New Media & Society*, 5(4), 499-522.
- Hargittai, E. (2002). Second Level Digital Divide: Differences in People's Online Skills. *First Monday*, 7. From: <http://firstmonday.org/htbin/cgiwrap/bin/ojs/index.php/fm/article/view/942/864>
- Helsper, E.J., & Eynon, R. (2010). Digital natives: where is the evidence? *British Educational Research Journal*, 36(3), 503-520.
- Livingstone, S. (2004). Media literacy and the challenge of new information and communication technologies. *The Communication Review*, 7, 3-14.
- Lobe, B., Livingstone, S., Ólafsson, K. and Vodeb, H. (2011). *Cross-national comparison of risks and safety on the internet: Initial analysis from the EU Kids Online survey of European children*, London: EU Kids Online, LSE
- Metzger, M.J. (2007). Making Sense of Credibility on the Web: Models for Evaluating Online Information and Recommendations for Future Research *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 58(13). 2078-2091.
- Peter, J., & Valkenburg, P.M. (2006). Adolescents' internet use: Testing the "disappearing digital divide" versus the "emerging digital differentiation" approach. *Poetics*, 34, 293-305.
- Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. *On The Horizon - The Strategic Planning Resource for Education Professionals*, 9 (5),
- Selwyn, N. (2004). Reconsidering political and popular understandings of the digital divide. *New Media & Society*, 6(3), 341-362.
- Shachaf, P., & Hara, N. (2010). Beyond vandalism: Wikipedia trolls. *Journal of Information Science*, 36(3), 357-370.
- Van Dijk, J., Hacker, K., 2003. *The digital divide as a complex and dynamic phenomenon. The Information Society* 19, 315-326.